

3. SINIF ETKİNLİKLERİ

FARKLI DUYGULAR YAŞANIYOR

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Duyguları Anlama ve Yönetme
Kazanım/Hafta	Durum ve olayların bireylerin duygularına etkisini fark eder / 19. Hafta
Sınıf Düzeyi	3.Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Etkinlikten önce Çalışma Yaprağı-1, Çalışma Yaprağı-2 ve Çalışma Yaprağı-3 sınıftaki öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Etkinliğin amacının yaşanılan durum ve olayların duygularımıza etkisini fark etmek olduğu açıklanır. Tahtaya "Duygu" kelimesi yazılır. Öğrencilere "Bu kelime size ne çağırıştırıyor?" diye sorulur. Alınan cevaplar tartışılır. Öğrencilerden alınan çağrışımlardan yola çıkılarak duygunun aşağıdaki açıklamadan yararlanılarak tanımı yapılır. <i>"Duyguları en basit şekilde bir kişiye veya bir olaya verdiğimiz tepkiler olarak tanımlayabiliriz."</i> Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılır ve aşağıdaki yönerge verilir: <i>"Çocuklar şimdi size çalışma yaprağında yer alan örnek olayı okuyacağım. Sizden istediğim örnek olayın sizde hangi duyguları hissettirdiğine odaklanmanız. Okumam bittikten sonra ise örnek olayın altındaki sorulara cevaplarınızı yazmanızı isteyeceğim."</i> Öğrencilere çalışma yaprağında yer alan soruları cevaplamaları için belirli bir süre verilir. Daha sonra aşağıdaki tartışma soruları öğrencilere yöneltilerek öğrencilerin duygu ve düşüncelerini paylaşmaları cesaretlendirilir. <ul style="list-style-type: none"> Böyle bir olay yaşamış olsanız siz hangi duyguları hissederdiniz? Böyle bir olay karşısında anneniz hangi duyguları hissederdi? Herkes bu durum karşısında aynı duyguları mı hissetti? Farklı duygular yaşıyorsa bunun sebebi neler olabilir?

Süreç (Uygulama Basamakları):

6. Daha sonra öğrencilere Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır ve Çalışma Yaprağı-1'deki örnek olayın devamı olduğu söylenir. Örnek olay okunur ve öğrencilere örnek olayın altında yer alan soruların cevaplarını yazmaları için belli bir süre verilir.
7. Sonrasında öğrencilere aşağıdaki tartışma soruları yöneltilerek etkinlik devam ettirilir.
 - Örnek olayların sonunda hangi duyguları hissettiniz?
 - Duygularınız durumdan duruma değişti mi?
 - Duygularınızın değişmesine neler neden oldu?
 - Sizin bu olaylara benzer yaşantılarınız oldu mu?
8. Aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

"Duygular insan hayatının ayrılmaz parçası olarak, günlük yaşamımızın merkezinde yer alır. Duygularımız karşılaştığımız olayları değerlendirmemizin sonucunda ortaya çıkar. Bu nedenle yaşanan her olay insanların duygularının farklılaşmasına neden olur."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilere bir hafta boyunca kendilerini gözlemlemeleri ve yaşadıkları olayları düşünmeleri istenir. Yaşadıkları olaylardan birini yeni duygu yaratacak şekilde baştan yazmaları istenir. Bir sonraki hafta gönüllü öğrencilerden yazdıkları senaryolar dinlenir ve yazılan tüm senaryolar sınıftaki "Değişen Olaylar Değişen Duygular" adlı panoya asılır.
2. Öğrenciler yazdıkları senaryoları aileleri ile paylaşıp bugün yapılan etkinliğin amacı üzerinden konuşmalar gerçekleştirilebilirler.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı 1 ve 2'de yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Çalışma yaprağı 3'te duygularını yazmaları yerine resim çizerek ifade etmeleri sağlanarak öğrenme ürünleri farklılaştırılabilir.
3. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Özge TİĞLİ

ÖRNEK OLAY

Uzun zamandır almak istediğiniz oyuncak için yeteri kadar para biriktirdiniz. Annenizde oyuncuğı alabileceğınızı söyledi ve çarşıya gittiğinizde oyuncuğın vitrinde durduğunu, satılmadığını gördünüz. Anneniz

-'Çarşıda birkaç işim var, gelmişken önce onları hâlledeyim sonra oyuncuğı alırsız.' dedi.

İşiniz bitip oyuncakçıya döndüğünüzde istediğiniz oyuncuğı başka bir çocuğun elinde gördünüz. Satıcı 5 dk. önce oyuncuğı sattığını söyledi.

Siz ne hissederdiniz?

Anneniz ne hissedirdi?

YENİ OLAY

Annemiz ile ne yapacağınızı bilemez bir halde dükkandan ayrıldınız. Eve doğru ilerlerken yapabileceğiniz hiçbir şeyin olmadığını düşündünüz. Annemiz ise neler yapabileceğini düşünüyordu. Annenizin gözleri birden büyüdü. Çünkü aklına harika bir fikir gelmişti. Bu şehirde o oyuncakları satan tek yer orası olabilirdi ama tüm ülkede de bir tek o satmıyordu ya. Annemiz size dönüp “Anneciğim unuttuğum bir şey var. Bu oyuncakları neden internette sipariş etmeyelim ki” der. Annenizin bu sözleri karşısında siz bakakaldınız. Kalbiniz hızlıca atmaya başladı. Yüzünüzde bir gülümseme belirdi. Işıldayan gözlerle annenize baktınız ve ona “Teşekkür ederim anne” dediniz.

Sizin yeni
duygunuz?

Annemiz yeni
duygusu?

Çalışma Yapağı 3

Adı-Soyadı:

Tarih:

BENİM HİKAYEM

3. SINIF ETKİNLİKLERİ

YÜZ YÜZE

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Duyguları Anlama ve Yönetme
Kazanım/Hafta	Duygularını uygun biçimde ifade eder. /20. Hafta
Sınıf Düzeyi	3.Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Duygu kartları 2. Çalışma Yaprığı-1 3. Boş kutu 4. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Duygu Kartları her öğrenciye iki duygu kartı verecek şekilde çoğaltılır. Kartlar kesilerek boş kutuya konulur. 2. Çalışma Yaprığı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılarak etkinlik başlatılır: <i>"Arkadaşlar bazen biz konuşmasak da bedenimiz ne hissettiğimizi söylüyor. Şimdi sizlerle bedenimizin duygusal ifadelerine odaklanacağımız bir oyun oynayacağız. Oyunumuzun ismi "yüz yüze". Bu oyunu yanınızda oturan arkadaşınızla eşleşerek oynayacaksınız. Elimde bir kutu, kutunun içindeyse duygu kartları var. Herkesin kutudan iki tane duygu kartı seçmesini istiyorum. Öncelikle biriniz seçtiği ilk kartta yer alan duyguyu, hiç konuşmadan karşınızdaki arkadaşınıza anlatmaya çalışacaksınız. Diğeriniz de arkadaşınızın anlatmaya çalıştığı duyguyu tahmin etmeye çalışacaksınız. İlk anlatıcının kartları bittiğinde, rolleri değişeceksiniz."</i> 2. Öğrencilere oyunu tamamlamaları için yeterince süre verilir. 3. Oyun tamamlandığında aşağıdaki sorular sorularak, öğrenciler cevap vermeye teşvik edilir: <ul style="list-style-type: none">• Arkadaşınıza duyguyu nasıl anlattınız?• Duyguyu anlatmanızı kolaylaştıranlar neydi?• Duyguyu anlatmanızı zorlaştıranlar neydi?• Arkadaşınız ilk anlattığınızda duyguyu anlamadıysa, yeniden anlatırken neyi değiştirdiniz?• Beden dilini kullanarak ifade etmekte zorlandığınız duygular hangileri? Sizce neden?

Süreç (Uygulama Basamakları):

4. Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve aşağıdaki açıklama yapılır:

“Arkadaşlar oyunda gördüğünüz gibi bazı duyguları beden diline bakarak anlamak kolayken bazılarını ise daha zor. Bu yüzden insanların bizi anlaması için ne hissettiğimizi açıkça ifade etmemiz önemli. Duygularımızı ifade ederken hepimiz benzer veya farklı birçok yol deneriz. Bu duygusal ifadelerden bazıları ilişkilerimizi geliştirmemizi sağlarken bazıları ise ilişkilerimize zarar verir. Örneğin öfkeliyken arkadaşınıza bağırdığınızda, arkadaşınız incinebilir. Ancak öfkenizi kendinizi kontrol ederek, ses tonunuzu ayarlayarak ve uygun kelimeler kullanarak ifade ederseniz daha sağlıklı bir iletişim kurabilirsiniz. Şimdi sizlerle bir etkinlik yapacağız. Dağıttığım çalışma yaprağında bazı durumlar yazıyor. Bu durum sizin başınıza gelseydi, duygularınızı nasıl uygun bir biçimde ifade ederdingiz düşünmenizi ve çalışma yaprağına not etmenizi istiyorum. Duygumuzu uygun şekilde ifade edebilmek için şu yolu izleyelim; önce duygunun ne olduğunu bulalım, bu duygunun nedeni olarak düşündüğümüz şeyi ve bu duyguya ilişkin ne yapmak istediğimizi belirleyelim. Şimdi bunları içerecek şekilde duygularımızı açıkça ifade edelim.”

5. Uygulayıcı tarafından Etkinlik Bilgi Notu’ndan örnek cümleler paylaşılır. Öğrencilere etkinliği gerçekleştirmeleri için yeterince zaman verilir.
6. Öğrencilerden çalışma yaprağına yazdıkları ifadeleri yanlarında oturan arkadaşları ile paylaşmaları ve arkadaşının yazdığı cümlede ifade edilen duyguyu bulmaları istenir.
7. Öğrencilerin paylaşımları tamamlandığında öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilerek, gönüllü öğrencilerin cevapları ile etkinlik sonlandırılır.
 - Arkadaşınızın yazdığı cümlelerde hangi duygunun ifade edildiğini bulun.
 - Arkadaşınızın yazdığı duygu ifadelerinden hangisi hoşunuza gitti?
 - Hoşunuza giden ifadenin diğer ifadelerden farkı neydi?
 - Aynı duyguyu arkadaşınızdan farklı ifade ettiğiniz oldu mu? Bunun nedeni ne olabilir?

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden geçmişte yaşadıkları bir olayı düşünmeleri ve o zaman o olayda hissettikleri duyguları nasıl ifade ettiklerini, şimdi aynı olay olsa o duyguları nasıl ifade edeceklerini yazmaları istenir.

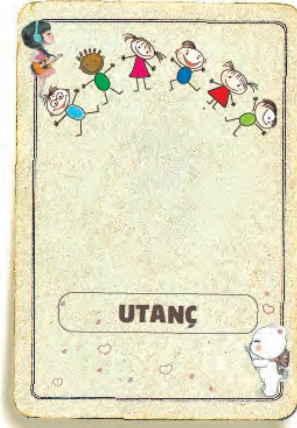
Uygulayıcıya Not:

1. Uygulayıcı Çalışma Yaprağı-1’i dağıttıktan sonra kendisi örnekler verebilir.
Özel gereksinimli öğrenciler için;
 1. Oyununun nasıl oynanacağı, kartlardaki ifadelerin hiç konuşulmadan nasıl anlatılacağı öğrencilere model olunarak gösterilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
 2. Sorular basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.
 3. Öğrencilerin performans düzeylerine göre bir kartı anlatmaları desteklenerek etkinlik basitleştirilebilir.
 4. Cümlelerdeki duygunun bulunması etkinliğinde öğrencilere ipucu verilerek, hatırlatma yapılarak bireysel destek sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Meriç DÖNMEZ

Çalışma Yaprağı 1

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Aşağıdaki ifadeleri kendiniz öğrencilere örnek olarak okuyabilirsiniz.

“Bugün çok **mutluyum**, anneannelerin geleceği haberini aldığıma **sevindim**, onları bir süredir görmediğim için çok özlemiştim. Gelir gelmez anneanneme sarılacağım ve onu gördüğüme ne kadar mutlu olduğumu söyleyeceğim.”

“Arkadaşımın eşyalarımı izinsiz alması **hoşuma gitmiyor**. Yakın arkadaşımın hediye ettiği kalemi kırdığı için çok **üzüldüm**. Bu yüzden yüzüm gülmüyor, kaşlarım çatık olabilir. Ama bu meseleyi arkadaşım ile konuşursam daha **rahat** hissedeceğim. Ona eşyalarımı izinsiz kullanmasından hoşlanmadığımı söyleyeceğim ve bunu tekrar yapmamasını isteyeceğim. Çok sevdiğim kalemimi kırdığı için **üzgün** olduğumu ifade edeceğim.”

Annem bana şöyle söyledi, “Sana hatırlatmama gerek duymadan eşyaları yerine koyma çok **hoşuma** gidiyor, **seviniyorum**. Çünkü ihtiyacımız olduğunda bulamayacağız diye endişelenmeme gerek kalmıyor.”

“Köpeğimizin ölmesine ben de çok **üzüldüm**. Onunla oynamak, onu sevmek, onunla koşmak **çok hoşuma** gidiyordu. Onu artık görmeyecek olmak beni de **çok üzüyor**, o yüzden ağlıyorum. Onu **özledikçe** birlikte oynarken çektiğimiz fotoğraflarımıza bakabiliriz, onun için mektup yazabiliriz, birlikte yaşadıklarımızı anlatabiliriz.”

Çalışma Yaprağı 2

Çok kazanmak istediğiniz bir okul turnuvası maçındasınız. Maçın hemen başında rakibiniz kalecinizin hatası yüzünden gol attı. Bu duruma çok kızdınız. Öğretmeninizden kaleciyi değiştirmesini istiyorsunuz. Yaşadığınız durumu ve ne hissettiğinize öğretmeninize ifade ediniz.

.....
.....
.....

Çok istediğiniz teknoloji takımına seçildiniz. Çok mutlusunuz ve haberi bir an evdekilere vermek istiyorsunuz. Bu haberi ailenize duygularınıza da içerecek şekilde ifade ediniz.

.....
.....
.....

En sevdiğiniz çizgi filmi izlerken anneniz temizlik süpürgesini çalıştırarak odayı temizlemeye başladı. Filmin sesini duyamıyorsunuz, anneniz ise kendisine seslendiğinizi duymuyor. Bu duruma çok kızıyor ve çizgi filmin en heyecanlı yerini kaçıracağınız için üzülüyorsunuz. Yaşadığınız durumu ve ne hissettiğinize annenize ifade ediniz.

.....
.....
.....

Kediniz Tırmık üç gündür kayıp. Mahallede aradınız. Görenler var fakat bulamıyorsunuz. Ölmesinden endişe ediyorsunuz ve pencereyi açık bıraktığınız için pişmansınız. Yaşadığınız durumu ve ne hissettiğinize arkadaşınıza ifade ediniz.

.....
.....
.....

Derste ilk üç soruya parmak kaldırdığınız halde öğretmeniniz size söz vermediği için üzdünüz ve öğretmeninize kızdınız. Sonraki soruları bilemeyebilirim diye endişelisiniz. Yaşadığınız durumu ve ne hissettiğinizi öğretmeninize ifade ediniz.

.....
.....
.....

3. SINIF ETKİNLİKLERİ

DUYGU SELİ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Duyguları Anlama ve Yönetme
Kazanım/Hafta	Başkalarının yaşadığı duyguları fark eder. / 30. Hafta
Sınıf Düzeyi	3.Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1'deki duygu sözcükleri ilgili senaryo başlıklarından kesilir. 2. Çalışma Yağrağı-2'deki senaryolar 3 ayrı senaryo kâğıdı olacak şekilde kesilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Sınıf üç gruba ayrılır. 2. Tahtada yazılı olan 12 duygu sözcüğü 3 gruba eşit şekilde dağıtılır. 3. Oluşturulan 3 gruba bir tane senaryo denk gelecek şekilde Çalışma Yaprağı-2'de yer alan senaryolar ve Çalışma Yaprağı-1'deki o senaryoya yönelik duyguları barındıran kâğıt dağıtılır. 4. Kendilerine verilen senaryoyu canlandırmak için her grup, kendi içlerinde seçtikleri üyeleri ile senaryoya hazırlanır. 5. Sınıfın diğer üyeleri canlandırılan senaryo içindeki duyguları tahmin etmeye çalışır. 6. Her bir grubun canlandırması bittiğinde kendilerine verilen (Çalışma Yaprağı-1'deki) senaryodaki duyguları belirten kâğıtta yazan duygular neler ise bu duyguları okur ve arkadaşlarının söylediği duygularla benzer olup olmadıklarını tartışır. 7. Duygular fark edildikten sonra aşağıdaki sorularla sınıf etkileşimi başlatılır. <ul style="list-style-type: none">Başka insanların duygularını nasıl anlıyoruz?Hangi ipuçları başkalarının duygularını anlamamıza yardımcı oluyor?Bu etkinlikte insanların yaşayabileceği duygulardan hangilerini fark ettiniz? 8. Aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır: <i>"Çevremizdeki insanların yaşadığı duyguları doğru bir şekilde fark etmemiz o insanları daha kolay ve doğru bir şekilde anlamamızı ve çevremizdekilerin"</i>

Süreç (Uygulama Basamakları):

gerçekte neler yaşadıklarını algılamamızı sağlar. Sosyal iletişim, günlük hayatımızın, ilişkilerimizin önemli bir parçasıdır. Başkalarının duygularını fark edip, yorumlayabilmek; uygun şekilde yanıt vermemize ve çevremizdekilerle daha derin ve anlamlı ilişkiler kurmamızı sağlar.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden evlerine gittiklerinde aile bireylerinin o akşam yaşadıkları duyguları gözlemlenmeleri ve not almaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-2’de yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan duygu ifadelerine görseller eklenerek materyal uyarlanabilir.
3. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
4. Grup çalışması sırasında akran desteği sağlanabilir.
5. Kazanımların değerlendirilmesi için duygu gözlem çizelgeleri hazırlanarak öğrencilerin not almaları yerine gözlem çizelgelerinde işaretleme yapmaları sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Şazile KARAGÖZ

Çalışma Yapradı 1

1.Senaryo Duyguları

1. Öfke

2. Mutluluk

3. Merak

4. Üzüntü

2.Senaryo Duyguları

5. Korku

6. Özlem

7. Heyecan

8. Őařırma

3.Senaryo Duyguları

9. Sevgi

10. Endişe

11. Deęerli

12. Kıskançlık

Çalışma Yaprağı 2

Senaryo 1

Öğretmen, sınıfa çocuk hakları ile ilgili bir ödev verdi. Bu konu Ayşe'nin çok ilgisini çekmişti ve araştırmalar yaptı. Ödevini yaparken birçok güzel ve yeni şeyler de öğrenmişti. En sonunda ödevini düzgünce ve amacına uygun bir şekilde bitirdi. Ödevini çalışma masasının üzerinde bıraktı ve artık çok uykusu geldiği için yatmadan önce dişlerini fırçalamaya gitti. Tam o sırada kedisi Şef, çalışma masasının üstündeki bir bardak suyun, ödevin üzerine dökülmesine neden oldu.

Ayşe işlerini bitirip, yatmak için odasına geldiğinde bir de ne görsün!

Hazırlamak için o kadar uğraştığı ödevi mahvolmuştu. Kedisi Şef, masasının üzerinde ona mahcup mahcup bakıyordu. Ayşe ödevini o hale getirdiği için kedisine bağırdı, kedisini görmek dahi istemedi ve odadan dışarı çıkardı. Ödev kâğıtlarını kuruması için bir yere serdi. Ayşe, biraz sakinleşince suyu çalışma masasının üzerinde bırakmasının kendi hatası olduğunu anladı, kedisi Şef'e gösterdiği tavırdan dolayı haksızlık ettiğini anladı ve kedisinin gönlünü almak için yanına gitti.

Senaryo 2

İpek'e yaz tatili çok uzun gelmişti. Çünkü bir an önce okuluna, arkadaşlarına kavuşmayı istiyordu.

Nihayet, ertesi gün okul açılacağı için, okul anıları, arkadaşları gözünün önüne geliyor ve bir türlü uyku tutmuyordu.

Sabah olunca güzelce hazırlandı ve okula gitmek için ailesi ile yola koyuldular. Ancak o kadar çok trafik yoğunluğu vardı ki... Hatta trafik kurallarına uymayan bir başka araç yüzünden kaza tehlikesi atlattılar. İpek'in yüreği ağzına gelmişti.

Neyse ki vaktinde ve olaysız bir şekilde okula ulaştılar. İpek arkadaşlarının yaz tatili süresince ne kadar büyüdüklerini gördüğünde gözlerine inanamadı.

Sınıflarına yeni gelen iki arkadaşı olduğunu da farkettiler ve onlarla tanışmak için de sabırsızlanıyorlardı.

Senaryo 3

Anne – babası ve Barış çok mutlu bir aileydi. Birbirleri ile vakit geçirmeyi çok severlerdi.

Bir gün annesi ve babası Barış'ı yanlarına çağırıp, bir kardeşi olacağını haberini verdiler. Barış bunu duyunca içini bir huzursuzluk kapladı. Annesiyle babasıyla eskisi kadar vakit geçiremeyeceğini düşünmek, küçük bir bebekle annesini ve babasını paylaşmak fikri hiç hoşuna gitmemişti.

O gün annesi ve babası kardeşinin dünyaya gelmesi için hastaneye gitmişti. Barış, annesinin sağlıklı eve dönmesini diliyordu.

Ertesi gün annesi ve babası Barış'ın kardeşi ile eve geldiğinde Barış'a sıkıca sarıldılar ve Barış'ın onlar için ne kadar kıymetli olduğunu, onu hep çok seveceklerini ve bunu hiçbir şeyin değiştiremeyeceğini söylediler. Hatta kardeşini büyütürken onun yardımına ihtiyaç duyduklarını, Barış gibi bir ağabeyi olduğu için kardeşinin çok şanslı olduğunu belirttiler.

Bunları duymak Barış'a çok iyi geldi, kardeşinin yanağına bir öpücük kondurdu. Annesi ve babasına sarıldı.